گزارش فعالیت‌های انجام شده برنامه با من بخوان در دوران شیوع ویروس کرونا

اسفند ۱۳۹۸

مقدمه:

از ابتدای اسفند ماه ۱۳۹۸ با شدت یافتن بحران بیماری کرونا، مدارس و مهدکودک‌ها در سراسر ایران تعطیل شدند. به این ترتیب درمدارسی که برنامه با من بخوان اجرا می‌شد، ارتباط آموزگاران با کودکان و برنامه‌های کتابخوانی در کلاس‌ها و همچنین برنامه‌های آواورزی و الفباورزی و آموزش‌های خلاق از راه ادبیات، متوقف شدند. از سوی دیگر کتابخانه‌های با من بخوان و مراکز حمایتی کودکان زیر پوشش برنامه‌ی «با من بخوان» نیز بسته شدند. تعطیلی مدارس و مراکز فرهنگی و بسته شدن کتابخانه‌ها در دراز مدت می‌تواند آسیب‌های جدی بر وضعیت روحی و رشد ذهنی کودکان بگذارد.

خانواده‌های برخوردار با امکاناتی که درخانه برای کودکان فراهم می‌کنند، می‌توانند آسیب‌ها را به حداقل رسانند. از آنجا که مراکزی که برنامه با من بخوان در آن اجرا می‌شود، در مناطق محروم و کم‌برخوردار اقتصادی قرار دارند و کودکان در معرض آسیب‌های اجتماعی جدی قرار دارند و بیشتر خانواده‌ها بی‌سواد و یا کم‌سواد هستند، کارشناسان با من بخوان از همان ابتدا تلاش کردند راه‌هایی برای کاهش آسیب‌هایی که به کودکان با دور شدن از مدرسه و کتابخانه وارد می‌شود، بیابند و متناسب با شرایط منطقه برنامه‌هایی تدارک ببینند. مهمترین فعالیت مربیان و ترویجگران با من بخوان، آموزش خانواده‌ها به ویژه مادران از طریق شبکه‌های اجتماعی بوده است .

فعالیت‌های انجام شده پیش از تعطیلی کامل مراکز

در ابتدای شیوع ویروس کرونا و پیش از تعطیلی مدرسه‌های استان‌های جنوبی ایران، ترویج‌گران و آموزگاران با بلندخوانی کتاب‌هایی چون «دست‌هایت را بشوی» و «چرا باید دست‌هایم را بشویم وقتی کثیف نیستند»، مفاهیمی چون ویروس، میکروب و چگونگی رعایت بهداشت را با دانش‌آموزان مرور کردند تا دانش‌آموزان در روبه‌رویی با این بحران آمادگی داشته باشند.

انجام فعالیت فرار میکروب‌ها به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی
کتاب «چرا باید دست‌هایم را
بشویم وقتی کثیف نیستند» – قشم

فعالیت‌های انجام شده پس از تعطیلی مراکز و مدرسه‌ها از طریق گروه‌ها در شبکه‌های مجازی

پس از تعطیلی مدرسه‌ها، مراکز و کتابخانه‌ها، ترویج‌گران و آموزگارانی که امکان تشکیل گروه در فضای مجازی با مادران را داشته‌اند با تشکیل گروه‌های مجازی به آموزش و ترویج کتابخوانی و تقویت سوادپایه با همراهی مادران پرداختند.

در حال حاضر افراد در استان‌های مختلفی چون تهران، سیستان و بلوچستان (زابل و سراوان)، لرستان (خرم‌آباد)، قشم و ... از طریق این گروه‌ها در حال فعالیت هستند.

در استان تهران در مراکز مختلفی که همه از مناطق محروم استان تهران هستند چون خانه حمایتی محمودآباد، مرکز آوای ماندگار، مهد کوشا، مرکز توانمندسازی دایان و مرکز مهر و ماه بیش از دویست مادر از طریق فضای مجازی برنامه و فعالیت‌ها را دریافت می‌کنند و در خانه با کودک خود فعالیت انجام می‌دهند.

تصویر از خانه حمایتی محمودآباد-تهران

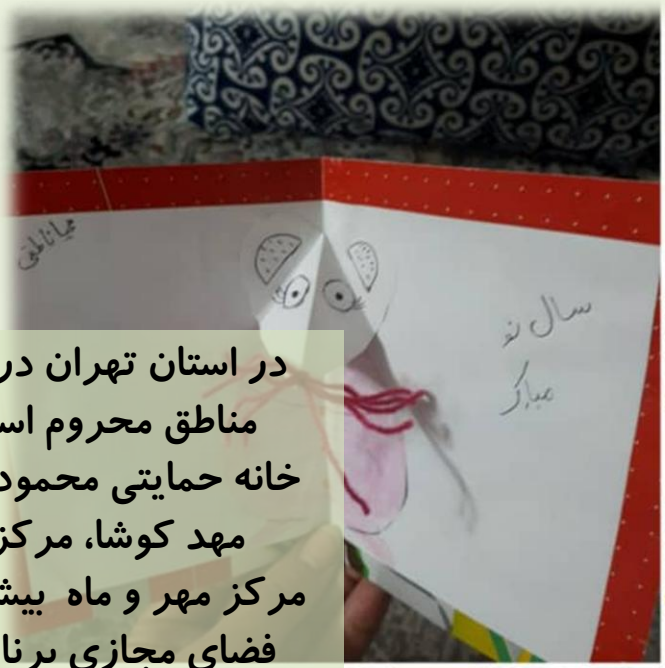

مربی ابتدا کتاب رفتم به باغی را بصورت فایل صوتی برای بچه‌ها بلندخوانی کرده و در گروه قرار داده است و سپس کودکان به همراه والدینشان به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی هر کدام گیاهی کاشته‌اند.

قشم- شهر درگهان

درست کردن کلاغ به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی کتاب رفتم به باغی
توسط مربی در گروه مجازی.
آموزشگاه خلاقیت جیکو-قشم

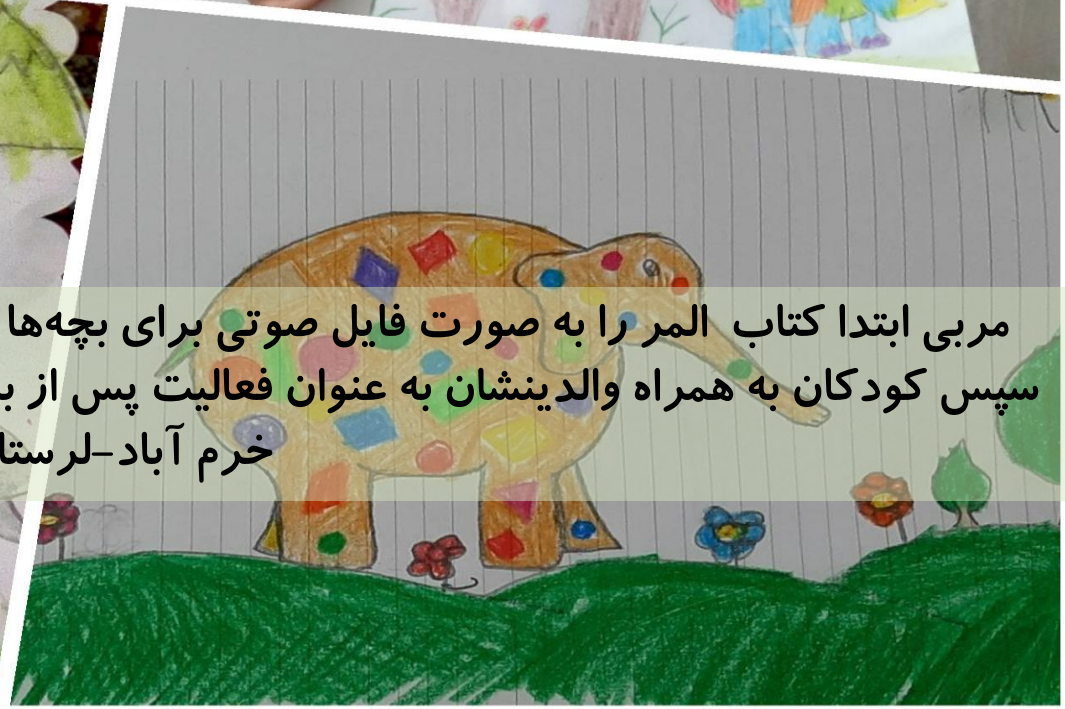

مربی ابتدا کتاب المر را به صورت فایل صوتی برای بچه‌ها بلندخوانی کرده و در گروه قرار داده است و سپس کودکان به همراه والدینشان به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی هر کدام المر خود را نقاشی کرده‌اند.

خرم آباد-لرستان

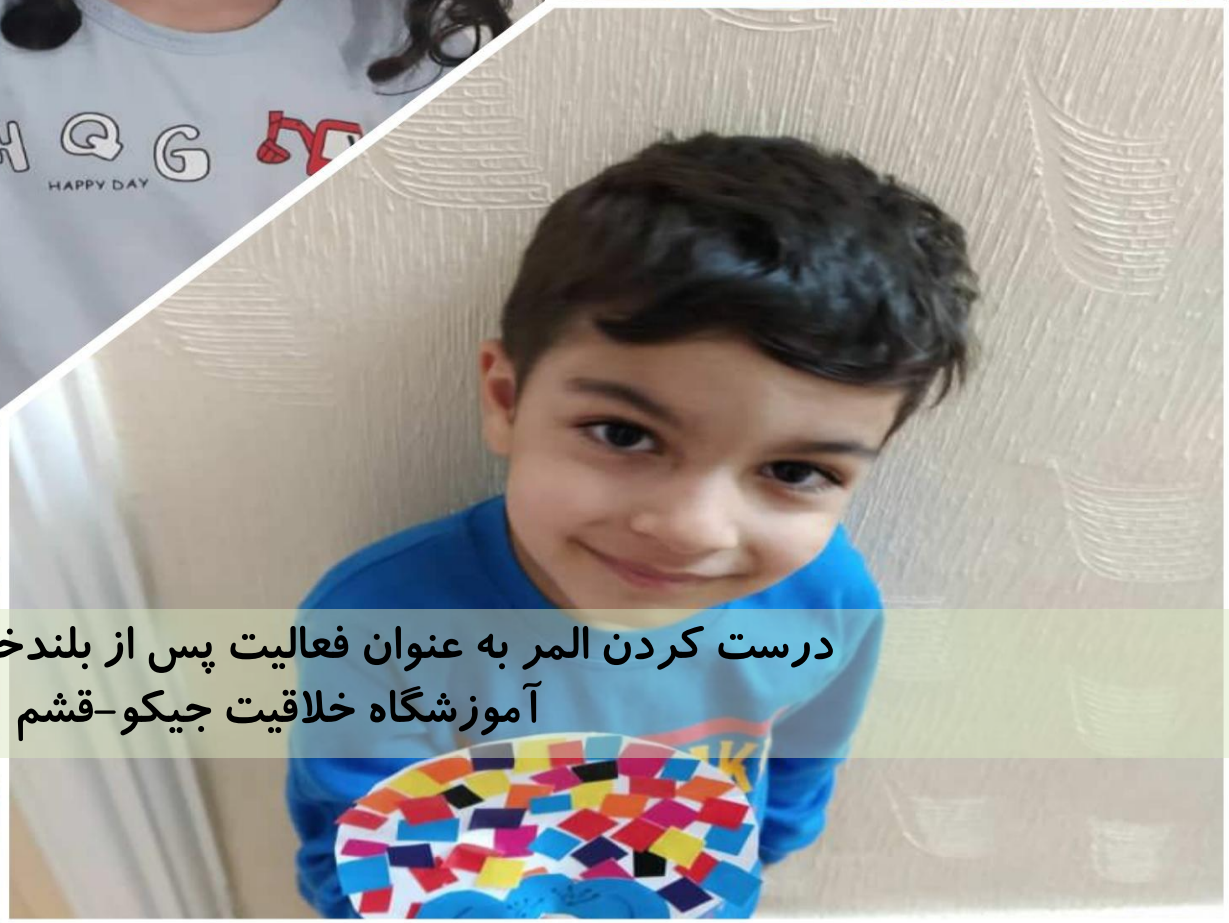

درست کردن المر به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی کتاب المر.

آموزشگاه خلاقیت جیکو-قشم

بسته‌های الف‌باورزی با کاکاکلاغه (بسته‌ای برای آموزش خلاق سوادپایه از راه ادبیات) نیز با آموزش از راه دور آموزگاران با کودکان در خانه با همراهی مادران و خانواده کار می‌شود.

عکس: سراوان

مادرها با آموزه‌های آموزگاران در فضای مجازی تلاش کرده‌اند محیط خانه را به فضایی سرشار از سواد تبدیل کنند و کودکان فعالیت‌هایی چون قصه‌گویی خلاق با کمک اسباب‌بازی‌هایشان انجام می‌دهند و واک‌های جدید می‌آموزند.

سراوان-دبستان قدسیه

با فرستادن محتواهایی درباره آشنایی کودکان با ویروس کرونا که توسط
موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان به صورت فایل الکترونیک در فضای مجازی قرار گرفت
کودکان با ویروس کرونا و رعایت بهداشت آشنا شدند.
عکس: سراوان-استان سیستان و بلوچستان

فعالیت‌های انجام شده توسط گروه کتابخانه‌ها

در روستاهایی که خانواده‌ها گوشی هوشمند ندارند ترویج‌گران و آموزگاران برای ترویج کتابخوانی و حمایت معنوی کودکان در این بحران شیوه‌های دیگری در پیش گرفته‌اند.

کتابدار یکی از کتابخانه‌های با من بخوان در روستای دوربنی در قشم یک روز با وسیله نقلیه خود و با رعایت نکات بهداشتی به روستا رفته و به بچه‌ها کتاب امانت داده است.

او همچنین بروشوری که توسط یونیسف منتشر شده را به تعداد بچه‌ها تکثیر کرده و به آنها داده است.

مسئول یکی دیگر از کتابخانه‌های کودک محور با من بخوان آقای آذریان در یکی از روستاهای زابل در استان سیستان و بلوچستان روزی را مقرر کرده و بچه‌ها با رعایت نکات بهداشتی به کتابخانه آمده‌اند و کتاب امانت گرفته‌اند.
در این اعلام علاوه بر بچه‌های مدرسه کودکان بازمانده از تحصیل و کودکانی که به مدارس روستاهای اطراف می‌روند نیز به کتابخانه آمده‌اند.
Read with Me
با من بخوان

کتابخانه کارخانه سازورسازه آذرستان که در محل کارخانه‌ای در تهران دایر شده تا افرادی که در کارخانه کار می‌کنند بتوانند برای فرزندان خود کتاب به امانت ببرند نیز در این دوران با امانت دادن کتاب به والدین کودکان و خواندن کتاب توسط والدین در خانه برای فرزندانشان و انجام فعالیت‌های در پیوند با کتاب در کنار کودکان بوده است.

زنان در روستای علی‌آباد جیرفت پس از تعطیلی کتابخانه لاله در کتابخانه دور هم جمع شده‌اند و به منظور کنترل و جلوگیری از شیوع ویروس کرونا برای اهالی روستا ماسک درست کرده‌اند.
به دلیل سنت روستا هنگام ارسال عکس چهره‌ها پوشیده شده است.

فعالیت‌های انجام شده توسط آموزگاران و ترویج‌گران در روستاها

آموزگاران در روستاهای استان سیستان و بلوچستان، قشم، کرمان، کرمانشاه و ... برنامه را به خانه خود برده‌اند و برای کودکان خود و فامیل‌هایشان کتاب می‌خوانند. در بعضی از روستاها که چند خانوار در یک خانه زندگی می‌کنند و یا در کل شیوه زندگی گروهیشان همچنان مانند گذشته است این امکان فراهم است که آموزگار برای گروهی از بچه‌ها بلندخوانی کند.

روز درختکاری آقای آذریان در زابل برای کودکان که در باغ پدربزرگ خود بوده‌اند کتاب «یک گلدان خالی» را بلندخوانی کرده است و هرکدام از کودکان به انتخاب خود از مادربزرگشان بذری گرفته‌اند و در گلدان کاشته‌اند و پس از شستن دست‌هایشان و توجه به بهداشت از پدربزرگ و مادربزرگشان تشکر کرده‌اند.

فعالیت‌های انجام شده توسط آموزگاران، کتابداران و ترویج‌گران در محیط خانه

کودکان در منزل با یکدیگر کتابی درست کرده‌اند و برایش فعالیتی انجام داده‌اند. قشم

در جیرفت کودکان در خانه به کمک کتابدار روستای جیرفت خانم محبوبه اخلاصی با کمک وسایل دور ریز بازی‌ای به عنوان فعالیت پس از بلندخوانی المر درست کرده و بازی کرده‌اند.

بلندخوانی جشن چهارشنبه سوری از کتاب «جشن‌های ایرانی» در خانه
توسط خانم شکوفه امیریان-کتابدار کتابخانه سر پل ذهاب- کرمانشاه

انجام فعالیت به مناسبت روز جهانی جنگل
توسط خانم زینب نادری-قشم روستای کاروان

برنامه کتابخوانی
به محیط خانواده‌ها
رفته و فرزندان بزرگ‌تر
برای خواهر و برادر
کوچک‌تر خود کتاب
می‌خوانند و با آن‌ها نمایش
اجرا می‌کنند.

فعالیت‌های انجام شده توسط آموزگاران و ترویج‌گران برای شروع مدارس و مراکز

تعدادی از معلم‌ها از فرصت تعطیلی استفاده کرده‌اند و با کودکان در منزل ابزاری که برای بلندخوانی و تدریس پس از شروع مدارس استفاده می‌کنند را درست کرده‌اند.
عکس از خانم نارویی-آموزگار عشایر زاهدان روستای انجیرک

همه‌ی کودکان حق دارند کتاب‌های باکیفیت بخوانند
Read with Me
با من بخوان